

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

Серія «Літературна Волинь».
Вип. 6

**ВОЛИНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ
В ДІАСПОРІ**
Частина 2

Рекомендаційний біографічний покажчик

Луцьк – 2015

Зміст

Від укладача.....	3
Женя Васильківська.....	4
Петро Волиняк.....	5
Віталій Волков.....	8
Степан Гаєвський.....	9
Антоніна Горохович.....	11
Василь Гришко.....	15
Олексій Сацюк.....	19
Микола Сивіцький.....	20
Герась Соколенко.....	22
Аріадна Стебельська.....	24
Іван Хміль.....	28
Олег Штуль.....	30
Юрій Шумовський.....	32
Данило Шумук.....	35
Степан Ярмусь.....	37

Від укладача

Українська земля – батьківщина багатьох обдарованих, яскравих і харизматичних особистостей, які стали гордістю не тільки національної історії та культури, але й ввійшли до пантеону слави інших країн, усього людства. Саме еміграція зберегла життя значної кількості талановитих людей, які складають еліту будь-якого суспільства. Більшість з них ніколи не забували про своє походження, чим могли допомагали своїй історичній Батьківщині, хоча більше могли б зробити знаходячись на своїй землі. Прикро, що через розпорошення по світах Україна втратила своїх геніїв, а як наслідок – реалії нашої сучасності.

Друга частина пропонованого видання – це спроба подальшого висвітлення життєвих і творчих шляхів волинських письменників, які проживали в різних країнах світу, але, як справжні патріоти, присягли свою діяльність Україні.

Бібліографічні матеріали про письменників розміщено за алфавітом в розділах: «Літературна творчість» та «Критичні замітки. Огляди. Спогади». Доповнюють відомості про письменників короткі біографічні довідки.

При укладанні бібліографічного покажчика використано досвід роботи і матеріали універсальних і галузевих довідкових видань – Української Радянської Енциклопедії, Енциклопедії українознавства, фонди бібліотеки СНУ ім. Лесі Українки та інтернет-ресурси.

Женя Васильківська

Поетеса, перекладачка, літературознавець, входила до Нью-Йоркської групи.

Женя Васильківська народилася в Ковелі, на Волині, в 1930 р. Виїхала з України 1944-ого року. Спершу жила в австрійському місті Лінці, де й закінчила середню освіту. 1951-ого року переїхала до США й оселилася в Нью-Йорку. Тут закінчила філологічний факультет і здобула ступінь доктора філософії. Багато років викладала французьку, іспанську, російську мови в одному із університетів шт. Вірджинія. Працювала політичним консультантом для американського уряду. Живе в штаті Північна Вірджинія.

У своїм творчій виданій доробку авторка має лише одну збірку поезій «Короткі віддалі» (1959). Свої вірші друкувала в колективних збірниках. Працювала над драматичною трилогією «Слідами сонця». Має цілу низку перекладів.

На жаль, вона цілком відійшла від літератури. Її останні поетичні публікації датовані 1962-м роком.

Літературна творчість:

1. Васильківська Ж. [Вибрані поезії] / Ж. Васильківська // Нью-Йоркська група : антологія поезії, прози та есеїстики / упоряд.: М. Ревакович, В. Габор. - Львів, 2012. - С. 230-235. - (Приватна колекція).

84(4УКР)6
Н 92

2. Васильківська Ж. Жнива. Утоплена. Пісня ; Малий триптих / Женя Васильківська // Поети "Нью-Йоркської групи" : антологія / упоряд.: О. Г. Астаф'єв, А. О. Дністровий. - Харків, 2003. – С. 93–100.

84(4УКР)6
П 45

3. Васильківська Ж. Короткі віддалі [Електронний ресурс] : вибірка поезій / Ж. Васильківська // Віртуальна антологія поезії Нью-Йоркської групи. – Режим доступу : http://users.belgacom.net/babowal/vasy_01.htm . – 04.12.15. – Назва з екрану.

4. Васильківська Ж. Пісня [Електронний ресурс] / Ж. Васильківська. – Режим доступу : http://liveukrpoems.blogspot.com/2015/09/blog-post_60.html . – 04.12.15. – Назва з екрану.

5. Перс С.-Ж. Маяки : (4-й урив.) / С.-Ж. Перс ; пер. Ж. Васильківська // Листи до приятелів. – 1960. – Ч. 11. – С. 5.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

6. Васильківська-Осгуд Женя (Євгенія) [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 55–56. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

7. Доценко Р. І. Васильківська Женя / Р. І. Доценко // Енциклопедія Сучасної

України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. - Київ, 2005. – Т. 4. – С. 135.

92.0(4УКР)

Е 64

8. Інтерв'ю з членами Нью-Йоркської групи [Електронний ресурс] / провів І. Фізер // Сучасність. – 1988. – № 10. – С. 11–38. – Режим доступу : http://shron.chtyvo.org.ua/Suchasnist/1988_N10_330.pdf . – 08.12.15. – Назва з екрану. – Вміщено спогади про Ж. Васильківську.

9. Козак С. Волинська літературна еміграція на сторінках газети "Українські вісті" (1945–2000) / С. Козак // Вісн. Книжк. палати. – 2011. – № 12. – С. 1–5. – Є інформація про Ж. Васильківську.

Петро Волиняк

(1907–1969)

Журналіст, письменник, педагог, редактор, видавець, громадсько-політичний діяч.

Народився 1907 р. в с. Гульськ Новоград-Волинського повіту Волинської губернії (нині Новоград-Волинського р-ну Житомирської обл). 1927 р. у Житомирі закінчив землевпорядну школу. Навчався на філологічному факультеті університету в Ташкенті (Узбекистан). Продовжив навчання в Українському інституті лінгвістичної освіти (Київ). У 1932 р. добровільно поїхав на Кубань викладати в школі українську мову і літературу. У 1933 р., коли розпочалися арешти, вернувся до Києва. Влітку того ж року був заарештований і висланий на три роки до табору на будівництво Біломорсько-Балтійського каналу. Після повернення працював учителем, землеробом.

Літературну діяльність розпочав у 1932 р. Друкувався в журналах «Молодий Більшовик», «Життя й Революція», «Червоний шлях». У 1942 р. відновив літературну діяльність. З 1945 р. – на еміграції в Канаді. У Зальцбургу (Австрія) зорганізував своє видавництво «Нові дні», де видавав щоденну газету «Останні новини», тижневик «Нові дні», пластовий двотижневик «Наш шлях» та літературно-мистецький журнал «Літаври». 1948 р. переїхав до Канади. Тут відновлює видавничу діяльність. Спочатку працював у газеті «Гомін України», а з 1950 р. – редагував і видавав місячник «Нові дні». Опублікував близько 100 статей, репортажів, оповідань. Окремими виданнями вийшли збірки «Земля кличе» та «Під Кизгуртом». Викладав в українських школах. Автор 5 підручників для українських шкіл (усі видані в Канаді). Брав активну участь в житті української громади. Упродовж 1956–1960 рр. редагував і видавав журнал-місячник для дітей «Соняшник». Після його смерті було видано книгу «Поговоримо відверто».

Похований на українському кладовищі біля Торонто.

Літературна творчість:

10. Волиняк П. Іван Багряний у Торонто / П. Волиняк // Іван Багряний: нове й маловідоме : есеї, док., листи, спогади, нотатки, факти / О. В. Шугай ; [авт. передм. І. Дзюба]. - Київ, 2013. – Кн. 1. – С. 801–804.

83.3(4УКР)6-8

Ш 95

11. Волиняк П. Запоріжжя : читанка для 5 кл. та позашкільного читання / П. Волиняк. – Торонто : Нові дні, 1968. – 104 с.

84(4УКР)

В 67

12. Волиняк П. Кубань – земля українська, козака.... : репортаж / П. Волиняк. – Буенос-Айрес : Полтава, 1948. – 71 с.

84(4УКР)

В 67

13. Волиняк П. Лани : читанка для 4 кл. та позашкільного читання / П. Волиняк. – 3-є вид. – Торонто : Нові дні, 1962. – 116 с.

84(4УКР)

В 67

14. Волиняк П. Людина, письменник і політичний діяч / П. Волиняк // Іван Багряний: нове й маловідоме : есеї, документи, листи, спогади, нотатки, факти / О. В. Шугай ; [авт. передм. І. Дзюба]. - Київ, 2013. – Кн. 1. – С. 552–557.

83.3(4УКР)6-8

Ш 95

15. Волиняк П. Письменницький успіх Івана Багряного / П. Волиняк // Іван Багряний: нове й маловідоме : есеї, док., листи, спогади, нотатки, факти / О. В. Шугай ; [авт. передм. І. Дзюба]. - Київ, 2013. – Кн. 1. – С. 785–786.

83.3(4УКР)6-8

Ш 95

16. Волиняк П. Поговоримо відверто : вибр. ст. та оповідання / П. Волиняк. – Торонто : Нові дні, 1975. – 662 с.

84(4УКР)

В 67

17. Волиняк П. Фізична географія України / П. Волиняк. – 2-е вид. – Торонто : Нові дні, 1966. – 96 с.

26.82(4УКР)

В 67

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

18. Волиняк Петро // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наук. т-во ім. Шевченка у Львові ; голов. ред. В. Кубійович. - Перевид. в Україні, репринт. відтворення вид. 1955-1984 р. - Львів, 1993. – Т. 1. – С. 303.

92.0(4УКР)

Е 64

19. Петро Волиняк [Електронний ресурс] // Книга мистців / упоряд.: М. Бажанський [та ін.]. – Торонто, 1954. – С. 45. – Режим доступу : <http://ukrbiblioteka.org/uploads/books/PDF/knyha-mystciv.pdf> . – 04.12.15. – Назва з екрану.

20. Волиняк Петро Кузьмович [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. -

Донецьк, 2012. – С. 75. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

21. Горбач Ю. Петро Волиняк (Чечет) - кореспондент митрополита Іларіона (Івана Огієнка) / Ю. Горбач // Історичний журнал. - 2009. - № 3. - С. 46-55. - Бібліогр.: с. 54-55.

22. Лешко У. «Соняшник» – дитячий журнал українських емігрантів у Канаді (50-60 рр. ХХ століття) [Електронний ресурс] / У. Лешко. – Режим доступу : <http://www.kymu.edu.ua/wsc/toms/09/074-076.pdf> . – 04.12.15. – Назва з екрану. – Є інформація про вид-во «Нові дні» та однойменний часоп. П. Волиняка.

23. Лецькін М. Талант, заповіданий духом Тараса й Лесі (Іван Огієнко та Петро Волиняк) / М. Лецькін // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. пробл. / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Північноукр. діалект. центр, Житомир. іст.-філол. ін-т регіон. дослідж. - Житомир, 2009. - № 19. - С. 114-121.

63.3(4УКР)я54

В 67

24. Одарченко П. В. Волиняк Петро Кузьмович / П. В. Одарченко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. / НАН України. - Київ, 2006. – Т. 5. – С. 76.

92.0(4УКР)

Е 64

25. Романюк М. Волиняк Петро Кузьмович // Оратаї журналістської ниви: Українські редактори, видавці, публіцисти / М. Романюк ; НАН України, ЛНБ ім. В. Стефаника. - Львів, 2004. – Кн. 2. – С. 22–25.

76.01(4УКР)

Р 69

26. Сварог В. Велике серце Петра Волиняка / В. Сварог // Поговоримо відверто : вибр. ст. та оповідання / П. Волиняк. – Торонто, 1975. – С. 9–14.

84(4УКР)

В 67

27. Славутич Я. Кубань – земля українська (Петро Волиняк) // Дослідження і статті / Я. Славутич. - Едмонтон, 2006. - С. 190-191.

83.3(4УКР)6-8

С 47

28. Яблонський М. Рецепція Т. Шевченка у творчості Петра Волиняка 1940-х років [Електронний ресурс] / М. Яблонський // Волинь філологічна: текст і контекст / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т філології та журналістики ; [редкол.: М. В. Моклиця та ін. ; упоряд. І. П. Левчук]. – Луцьк, 2014. - Вип. 18. - С. 157-169. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vftk_2014_18_18.pdf . – 04.12.15. – Назва з екрану.

Віталій Волков

(1900–1973)

Письменник, лексикограф, громадський діяч. Народився 1900 р. на Волині. Закінчив Дубенську гімназію. Продовжив навчання на математичному відділенні Київського університету, потім вчився у Варшавському університеті (правничий факультет). Закінчив курси книговодства і працював за фахом у Рівному. Співзасновник українського кооперативного руху та «Просвіти» на Волині.

Емігрував спочатку до Німеччини, згодом, у 1949 р. – до США, оселився у Філадельфії. Працював робітником, згодом – службовцем у банку. Брав участь в організації українських шкіл, літературно-мистецького клубу. Був одним із засновників та членів Науково-дослідного товариства української термінології, ченом Об'єднання українських письменників на еміграції «Слово». Співавтор «Англо-українського економічного словника» та «Короткого словника синонімів української мови».

У доробку письменника – статті та фейлетони про життя політемігрантів; оповідання, романи «Довбуш» (Вінніпег, 1963) і «Таємниці космосу» (т. 1–2, Філадельфія, 1973), поезія та п'єси (скетчі). Його твори відзначаються морально-етичним спрямуванням, пройняті любов'ю до України, тугою за рідним краєм.

Помер у 1973 р. у Філадельфії. Похований на українському православному цвинтарі у Саут-Баунд-Бруці (штат Нью-Джерсі).

Літературна творчість:

29. Волков В. Здобуття Києва : Спогад / В. Волков // Слово : Література, мистецтво, критика, мемуари, документи = The Word. Poetry, Fiction, Art, Essey, Bibliography, Documents : збірник / [редкол.: Г. Костюк та ін.]. - Нью-Йорк, 1968. – [Т.] 3. – С. 444–448.

84(4УКР)6

С 48

30. Волков В. Масова психоза : уривок з роману “Шляхи життя” / В. Волков // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. – Вінніпег, 1977-1978. – Чис. 12. – С. 105–114.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

31. Волков В. Монах : [оповідання з дійсності] / В. Волков // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Боровиковський. - Вінніпег, 1962. – Чис. 6. – С. 92–94.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

32. Волков Віталій [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 75–76. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

33. Дзьобан О. О. Волков Віталій Тимофійович / О. О. Дзьобан // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. - Київ, 2006. – Т. 5. – С. 79.

92.0(4УКР)

Е 64

34. Шумовський Ю. Новий скарб Волині : (в Нью-Йорку відмічено ювілей письменника Віталія Волкова) / Ю. Шумовський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. – Вінніпег, 1977-1978. – Чис. 12. – С. 103–105.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

Степан Гасєвський

(1876–1975)

Літературознавець, педагог, освітній і церковний діяч.

Народився 1876 р. в Михиринці Волинської губ., тепер Теофіпольського р-ну Хмельницької обл. Закінчив двокласну духовну школу в Почаївській лаврі та церковно-вчительську семінарію у м. Житомир. У 1896–1898 рр. працював учителем сільської початкової школи в с. Печиховсти Володимир-Волинського повіту Волинської губернії. У 1903 р. – наглядачем при Київській двокласній лісничій школі, учителем співів у тій же школі. Закінчив історико-філологічний факультет Київського університету. Після закінчення університету працював штатним викладачем російської мови та літератури й філософської пропедевтики Смілянської чоловічої гімназії. Під час Першої світової війни перебував у війську. У 1917 р. – повітовий комісар на Буковині, у 1918 р. – професорський стипендіат Київського університету при кафедрі української літератури. У 1919 р. був відраджений до Кам'янець-Подільського для обстеження рукописного матеріалу церковно-археологічного музею. Згодом був секретарем Державної канцелярії Директорії. З 1 липня 1920 р. його обрано на посаду виконувача обов'язків приват-доцента (з правом читати обов'язкові дисципліни) кафедри московської літератури та мови Кам'янець-Подільського державного українського університету.

Наприкінці грудня 1922 р. виїхав у м. Харків. У 1923 р. – урядовець Наркомату освіти УРСР у Харкові, науковий співробітник науково-дослідної кафедри історії української культури. У 1923–1929 рр. працює викладачем вищих шкіл та педагогічних інститутів, співробітником Української академії наук. Засновник і перший секретар Київського будинку вчених (1927–1928), у 1929–1931 рр. – професор вузів міст Полтава та Кривий Ріг. У 1932 р. його заарештували у сфальсифікованій справі Української військової організації й вислали до Середньої Азії.

Наприкінці 1930-х рр. він повернувся в Україну. У 1939–1941 рр. викладав у м. Кременчук, працював у Всенародній бібліотеці України. Під час нацистської окупації залишився у Києві. У 1942 р. обраний єпископом Української автокефальної православної церкви і висвячений на єпископа Лубенського УАПЦ. У 1943 р. виїхав

до Німеччини, а у 1949 р. – до Австралії, де очолив окрему парафію св. Афанасія Лубенського; згодом призначений єпископом у м. Сідней. У 1953 р. обраний правлячим єпископом з титулом архієпископа Мельбурнського та Австралійсько-Новозеландського УАПЦ. З 1962 р. був на пенсії. У 1965 р. приєднався до УАПЦ в юрисдикції канадської митрополії. Досліджував давньоукраїнські літописи, різні редакції повісті «Александрія», висвітлював церковне життя. Автор понад 100 праць. Дійсний член НТШ, Української вільної академії наук.

Літературна творчість:

35. Гаєвський С. «Александрія» в давній українській літературі [Електронний ресурс] : повість / С. Гаєвський. – Київ, 1929. – (Давня українська повість ; ч. 1). – Режим доступу : http://shron.chtyvo.org.ua/Haievskiyi_Stepan/Aleksandriia_v_davnii_ukrainskii_literaturi.pdf . – 28.12.15. – Назва з екрану.

36. Гаєвський С. На літературно-методологічні теми [Електронний ресурс] / С. Гаєвський // Життя й революція. – 1926. – № 4. – С. 81–88. – Режим доступу : <http://elib.nplu.org/view.html?id=1154> . – 04.12.15. – Назва з екрану.

37. Гаєвський С. Франків «Мойсей» [Електронний ресурс] : розвідка і текст поеми / С. Гаєвський ; Укр. вільна акад. наук. – 2-е авторизов. вид. – [Б.м.], 1948. – 57 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3187/file.pdf> . – 04.12.15. – Назва з екрану.

38. Сильвестр, арх. Берестейська Унія 1596 року [Електронний ресурс] : церковно-іст. моногр. / арх. Сильвестр. – Вінніпег, 1963. – 152 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/9081/file.pdf> . – 28.12.15. – Назва з екрану. – арх. Сильвестр – проф. С. Гаєвський.

39. Сильвестр, єп. Заповіть митрополита Петра Могили (1647) [Електронний ресурс] / єп. Сильвестр. – Корнберг : Криниця, 1947. – 18 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/309/file.pdf> . – 28.12.15. – Назва з екрану.

40. Сильвестр, єп. Церковний устрій в Україні [Електронний ресурс] / єп. Сильвестр. – Новий Ульм, 1946. – 65 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3634/file.pdf> . – 28.12.15. – Назва з екрану.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

41. Бернадська Н. Естетичний критерій аналізу літературного твору: від неокласиків до сьогодення [Електронний ресурс] / Н. Бернадська // Філологічні семінари / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. - Вип. 17. - С. 36–45. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Fils_2014_17_7.pdf . – 09.12.15. – Назва з екрану. – С. Гаєвський про методи аналізу словесного твору в тогочасних підручниках.

42. Гай-Нижник П. Започаткування та розвиток українознавчих досліджень в Австралії у другій половині ХХ ст. [Електронний ресурс] / П. Гай-Нижник // Гілея : зб. наук. пр. / Укр. акад. наук, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. - Вип. 79. - С. 155-157. - Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/j->

[pdf/gileya_2013_79_48.pdf](#) . – 09.12.15. – Назва з екрану. – С. Гаєвський – член НТШ.

43. Гаєвський Степан Юхимович [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 86–87. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

44. Кошелюк О. В. Символізація містичного: психоаналітична інтерпретація оніричного тексту [Електронний ресурс] / О. В. Кошелюк // Філологічні трактати / голов. ред. О. Ткаченко ; Сумський державний університет, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. – Суми, 2010. – Т. 2, № 4. – С. 36-42. – Режим доступу : <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/922> . – 09.12.15. – Назва з екрану. – Наукові розвідки С. Гаєвського.

45. Одарченко П. В. Гаєвський Степан Юхимович / П. В. Одарченко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. - Київ, 2006. – Т. 5. – С. 285–286..

92.0(4УКР)

Е 64

46. Юркова О."Був у першу чергу науковцем..." : нотатки до життєпису Степана Гаєвського / О. Юркова // На службі Клію : зб. наук. пр. на пошану Л. Р. Винара з нагоди 50-ліття його наук. діяльн. / [голов. ред. М. Брайчевський, О. Домбровський, І. Гирич]. - Київ [та ін.], 2000. - С. 393-417.

63.3(4УКР)-81

Н 12

Антоніна Горохович

(1913–1997)

Інженер-агроном, магістр філософії, письменниця, журналіст, редактор, громадська діячка.

Народилась 1913 р. в селищі Великі Межиричі, що на Рівненщині. Після закінчення рівненської української гімназії працювала на громадській роботі в Союзі Українок Волині. Польський уряд, під окупацією якого перебувала частина Волині, заборонив освітньо-громадську роботу. Вона виїжджає до Львова, де записується на філологічний факультет Львівського університету. Друга світова війна перериває навчання і вона виїжджає до Німеччини. Там закінчує агрономічні студії Мюнхені і Регензбурзі. На еміграції плідно працює в Пласті. Приїхавши до Канади 1949 р., працює вчителькою в українській школах і на курсах українознавства, паралельно навчаючись в Оттавському університеті (Канада). З 1963 р. творчо співпрацює з Союзом Українок Канади, з журналом «Промінь», де часто друкує статті на літературні та громадські теми, виступаючи під різними псевдонімами. 1968–1981 рр. – член редколегії журналу для пластунів «Юнак», редагує журнали «Готуйсь» та «Пластовий шлях». Була членом редколегії літературного журналу «Нові дні». Свої публікації друкувала у «Свободі», «Новому шляху», «Українському голосі», «Літописі Волині».

Серед виданих праць – педагогічна книжка «Батьки і діти» (1965), дослідження «Діалог у стилі Лесі Українки» (1978), «Поетика Лесі Українки і її

афоризми» (1980), «Від розстріляного до замученого відродження» (1988).

Померла 1997 р. у Торонто і, згідно із заповітом, похована на Волині, у родинному селі Межиріч біля батьків.

Літературна творчість:

47. Горохович Т. Багатокультурність в Канаді / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1974. – Ч. 4. – С. 40–41.

48. Горохович Т. Батьки і діти / Т. Горохович. – Вінніпег ; Торонто, 1965. – 136 с.

74.200.511

Г 70

49. Горохович Т. Батьки і їх роля у вихованні : Національне виховання сприяє щастю дитини / Т. Горохович // Промінь. – 963. – Чис. 12. – С. 3–5 ; 1964. – Чис. 7. – С. 7–8.

50. Горохович Т. Батьки як безпосередні виховники / Т. Горохович // Промінь. – 1964. – Чис. 3. – С. 9–11.

51. Горохович Т. Важливість рідної мови у розвитку та вихованні дитини / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1973. – Ч. 1. – С. 15–20.

52. Горохович Т. «Дещо з нашого історичного досвіду» / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 12. – С. 11–13.

53. Горохович Т. Олександр Довженко / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 5. – С. 3–5.

54. Горохович Т. Емський указ і ми – сучасні українці / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1976. – Ч. 4. – С. 17–23.

55. Горохович Т. Життя і творчість Максима Рильського / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 6. – С. 6–7.

56. Горохович Т. Завдання української жінки у вільному світі та в Україні / Т. Горохович // Промінь. – 1977. – Чис. 12. – С. 1–3.

57. Горохович Т. Марія Заньковецька – ясна зірка театру / Т. Горохович // Промінь. – 1986. – Чис. 11. – С. 13–14.

58. Горохович Т. Засоби плекання культури мови у школі / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1973. – Ч. 3. – С. 12–16.

59. Горохович Т. Зенон зелений – опікун українського юнацтва у вирі Другої світової війни / Т. Горохович // Вісті комбата. – 1975. – Ч. 2. – С. 39–41.

60. Горохович Т. Микола Зеров / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 10. – С. 5–6.

61. Горохович Т. Олександр Кандиба / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 11. – С. 3–4.

62. Горохович Т. Наталя Кобринська / Т. Горохович // Промінь. – 1990. – Чис. 2. – С. 1–2.

63. Горохович Т. Олександр Кошиць і його хлопчики-хористи / Т. Горохович // Промінь. – 1987. – Чис. 2. – С. 6–7.

64. Горохович Т. Микола Куліш / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 7–8. – С. 4–6.

65. Горохович Т. Материнство в українському народі / Т. Горохович // Промінь. – 1986. – Чис. 5. – С. 3–4, 11.

66. Горохович Т. Моя зустріч з рідною Волиню і ріднею по 13-річній перерві / Т. Горохович // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині, Т-во "Волинь". – Вінніпег 1992. – Ч. 17/18. – С. 45–48.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

67. Горохович Т. Найпекучіші виховні потреби і передумови їх сповнення / Т. Горохович // Промінь. – 1963. – Чис. 11. – С. 5–8.

68. Горохович Т. Олімпійські ігрища / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1976. – Ч. 3. – С. 60–61.

69. Горохович Т. Особливості драм / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 4. – С. 3–6.

70. Горохович Т. Особливості драм «Талан» М. Старицького і «Блакитна Троянда» Лесі Українки / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 2. – С. 6–8 ; Чис. 3. – С. 5–8.

71. Горохович Т. Події в Україні / Т. Горохович // Промінь. – 1990. – Чис. 9. – С. 12–13.

72. Горохович А. Поетика Лесі Українки і її афоризми / А. Горохович. – Вінніпег, 1980. – 146 с.

83.3(4УКР)5

Г 70

73. Горохович Т. Праця над мовою дома / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 11. – С. 9–10.

74. Горохович Т. Приготовляймося зустрічати Різдво Христове / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 12. – С. 5–6.

75. Горохович Т. Про батьківський авторитет / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1975. – Ч. 3. – С. 31–37.

76. Горохович Т. Провід пластового табору / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1977. – Ч. 1. – С. 59–60 ; Ч. 2. – С. 54–58.

77. Горохович Т. [Рецензія] / Т. Горохович // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині, Т-во "Волинь". – Вінніпег, 1992. – Ч. 17/18. – С. 181–189. – Рец. на кн.: Літопис Волині. Ч. 15 : науково-популярний збірник волинознавства. – Вінніпег ; Канада : ІДВ, 1988. – 239 с.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

78. Горохович Т. Розмови бабуні з внуками / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 3. – С. 3–5.

79. Горохович Т. Розповідаймо дітям казки / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 9. – С. 5–6.

80. Горохович Т. Роля емоцій у розвитку особовости / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1973. – Ч. 2. – С. 53–59 ; Ч. 3. – С. 55–61.

81. Горохович Т. Григорій Сковорода / Т. Горохович // Промінь. – 1990. – Чис. 9. – С. 9–10.

82. Горохович Т. Григорій Сковорода – хто він у світлі сучасного персоналізму? / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1975. – Ч. 2. – С. 20–24.
83. Горохович Т. Василь Стефаник / Т. Горохович // Промінь. – 1987. – Чис. 10. – С. 4–5.
84. Горохович Т. 100-ліття поселення українців у Канаді / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1991. – Ч. 1. – С. 55–59.
85. Горохович Т. Українська виховна система / Т. Горохович // Промінь. – 1964. – Чис. 4. – С. 5–7.
86. Горохович Т. Українська родина і громадські організації / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 4. – С. 7, 14.
87. Горохович Т. Український жіночий рух і СФУЖО / Т. Горохович // Промінь. – 1977. – Чис. 8/9. – С. 11–13.
88. Горохович Т. Український жіночий рух і фемінізм / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 10. – С. 3–11.
89. Горохович Т. Микола Хвильовий / Т. Горохович // Промінь. – 1978. – Чис. 9. – С. 3–5.
90. Горохович Т. Чи доцільно зберігати ідентичність / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 7/8. – С. 9–10.
91. Горохович Т. Що робимо, щоб українська мова не вмирала / Т. Горохович // Промінь. – 1986. – Чис. 2. – С. 7–8.
92. Горохович Т. Юнацькі табори : (з досвіду комендантки) / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1976. – Ч. 2. – С. 39–44.
93. Горохович Т. Як і звідки діти черпають духовність свого народу / Т. Горохович // Промінь. – 1985. – Чис. 7/8. – С. 3–4.
94. Горохович Т. Як прищеплювати любов і пошану до батьківської мови? / Т. Горохович // Пластовий шлях. – 1973. – Ч. 2. – С. 9–13.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

95. Візитів Ю. М. Їх виховав Пласт: родина Гороховичів (20–30-ті роки ХХ століття) [Електронний ресурс] / Ю. М. Візитів // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Держава та армія. – Львів, 2014. - № 784. - С. 279-282. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VNULPDA_2014_784_42.pdf . – 07.12.15. – Назва з екрану.
96. Антоніна Горохович : [громадська діячка Пласту] // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. - Вінніпег, 1979-1982. – Чис. 13/14. – С. 133–134.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

97. Горохович Антоніна Тихонівна [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 109–110. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.
98. Когуська Н. Антоніна Горохович: світла постать виховного ідеалу... : [некролог] / Н. Когуська // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині, Т-во "Волинь". – Вінніпег, 1999. – Чис. 19/20. – С. 299–302.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

Л 64

99. Курдидик А. Біла книжка про Лесю Українку / А. Курдидик // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. - Вінніпег, 1979-1982. – Чис. 13/14. – С. 137. – Рец. на кн.: Поетика Лесі Українки і її афоризми / А. Горохович.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

100. Рецензії на книжку А. Горохович “Поетика Лесі Українки і її афоризми” // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. - Вінніпег, 1979-1982. – Чис. 13/14. – С. 134–136.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

101. Шолота Х. В. Внесок українського жіноцтва Канади у розвиток рідномовного шкільництва (50–80-ті рр. ХХ ст.) [Електронний ресурс] / Х. В. Шолота // Гілея : зб. наук. пр. / Укр. акад. наук, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. - Вип. 90. - С. 139-144. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/gileya_2014_90_35.pdf . – 07.12.15. – Назва з екрану. – Відом. про пед. доробок А. Горохович.

Василь Гришко

(1914–2008)

Письменник, публіцист, редактор, літературний критик, політичний діяч.

Народився в м. Дубно 1914 р. З початком Першої світової війни сім'я виїхала до м. Яготина Полтавської губернії, де й минуло дитинство та шкільні роки. Навчався на літературному факультеті Харківського університету. Друкуватися почав з 1931 р. 1936 року його «викрили» і виключили з університету. 1937 р. був заарештований і відправлений на Колиму, де провів 1937–1939 р.р. В 1940 пощастило звільнитися. В 1938 вдруге заарештували і розстріляли його батька. Під час німецької окупації співпрацював у газеті «Голос Полтавщини» та редагував міське радіомовлення. Брав участь у національно-визвольному підпіллі. Взимку 1943 р. з родиною виїхав на Захід. В 1945–1949 рр. перебував у таборах для переміщених осіб в Карлсфельді та Міттенвальді. В 1948 р. вступив до УРДП, очолюваної І. Багряним. З того часу став активно виступати в еміграційній пресі як публіцист. В 1949 р. – редактор відділу української політики в газеті «Українські вісті» (Новий Ульм). Переїхавши до Америки, працював на різних фабриках у Нью-Йорку й одночасно проводив громадсько-політичну роботу. В 1954–55 рр. редагував газету «Український Прометей» (Детройт), в 1955–1959 – викладав українську мову в американській військовій школі в Монтерей. В 1959–1960 навчається в аспірантурі Каліфорнійського університету в Берклі, де здобуває ступінь магістра бібліотекарства із спеціалізацією в слов'янські мови і література; в 1960–1969 рр. працював бібліографом Вашингтонського університету в Сієтлі. У 1974 р. став доктором філософії в галузі слов'янської філології (дисертацію захистив у 1972 р.). В 1969–1973 рр. виступав як політичний коментатор радіо «Свобода» в Мюнхені, а

пізніше – в Нью-Йорку. З 1975 р. – почесний голова УДРП, член Організації українських письменників «Слово», Пенклубу та член-кореспондент УВАН у США. Помер 2008 р. в місті Галендейл на Флориді.

Творчий доробок: «Один з таких» (1931), «Стик» (1933), «Хіба ж не успіх» (1933), «Анти-СССР» (1952), «Панславизм у советській історіографії і політиці» (Нью-Йорк, 1955), «Досвід з Росією» (англійською мовою, 1956), «Молода Україна пореволюційного сорокаліття під Советами» (1958), «Хто, з ким і проти кого» (1959), «В'ячеслав Липинський і його творчість» (1961), «Москва сльозам не вірить» (Нью-Йорк, 1963), «Третя сила, третій шлях, третя революція» (Новий Ульм, 1970), «Український „голокошт“, 1933» (Нью-Йорк, 1973: англійською мовою, 1978) та ін.

Літературна творчість:

102. Гришко В. Від «Пролекткульту» до призову робітників-ударників у літературу» : Сторінка з історії та дещо з матеріалів до спогадів / В. Гришко // Сучасність. – 1980. – № 2. – С. 70–95.

103. Гришко В. Голод на Україні / В. Гришко // Календар «Слово». – Торонто, 1973. – С. 58–60.

92

К 17

104. Гришко В. Дві російські акції – одна українська відсіч [Електронний ресурс] / В. Гришко. – Нью-Йорк, 1951. – 56 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/1528/file.pdf> . – 25.12.15. – Назва з екрану.

105. Гришко В. Живе і мертве в українській радянській прозі / В. Гришко // Слово : збірник / редкол.: С. Гординський [та ін.]. – Нью-Йорк, 1962. – [Т.] 1. – С. 358–403.

84(4УКР)

С 48

106. Гришко В. Живий Багрянний [Електронний ресурс] : доп. на вічах у Нью-Йорку й Чікаго, 5–6 жовт. 1963 р. / В. Гришко. – Режим доступу : <http://history.sumynews.com/xx/1953-1964/item/391-vasyl-hryshko-zhyvyi-bahrianyi.html> . – 07.12.15. – Назва з екрану.

107. Гришко В. Замах на життя нації [Електронний ресурс] / В. Гришко. – Детройт : Вид. Фондації ім. І. П. Багряного, 1983. – 28 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/758/file.pdf> . – 25.12.15. – Назва з екрану.

108. Гришко В. Зв'язок з закордоном у справі СВУ / В. Гришко // Сучасність. – 1980. – № 10. – С. 52–62.

109. Гришко В. І. Карби часу : Історія, література, політика: публіцистика. У 2 т. Т. 1 (1946-1952) / В. І. Гришко. - Київ : Смолоскип, 1999. - 888 с.

63.3(4УКР)6

Г 85

110. Гришко В. І. Карби часу : Публіцистика. У 2 т. Т. 2 / В. І. Гришко. - Київ : Смолоскип, 2009. - 526 с.

63.3(4УКР)6

Г 85

111. Гришко В. І. Малоукраїнське східняцтво : (Студія однієї провокації) / В. І. Гришко. – Нью-Йорк : ДОБРУС, 1953. – 62 с.

63.3(44УКР)-27

Г 85

112. Гришко В. І. Молода Україна пореволюційного сорокаліття під советами / В. І. Гришко. – [Б.м.] : Україна, 195. – 224 с.

63.3(4УКР)61

Г 85

113. Гришко В. Москва сльозам не вірить. Народовбивство по-кремлівськи / В. Гришко. – Київ : Юніверс, 2003. – 246 с.

63.3(УКР) 6

Г 82

114. Гришко В. Москва сльозам не вірить : Трагедія України 1933 року з перспективи 30-річчя (1933–1963) / В. І. Гришко. – Нью-Йорк : Добрус, 1963. – 67 с.

63.3(4УКР)

Г 85

115. Гришко В. Панславизм в советській історіографії й політиці / В. Гришко. – Нью-Йорк : Сума, 1955. – 37 с.

63.1

Г 85

116. Гришко В. Поет – живцем похований : [про поета-емігранта П. Карпенка-Криницю] / В. Гришко // Вільна думка. – 1986. – Чис. 51/52. – С. 6.

117. Гришко В. Початки монтування процесу СВУ / В. Гришко // Сучасність. – 1980. – № 9. – С. 78–89.

118. Гришко В. Правда говорить сама за себе : (Ще одна відповідь советським фальшивникам) / В. Гришко. – Новий Ульм, 1960. – 40 с.

63.3(4УКР)

Г 85

119. Гришко В. Правда про кривду і кривда правді / В. Гришко // Слово : збірник / редкол.: С. Гординський [та ін.]. – Нью-Йорк, 1964. – [Т.] 2. – С. 221–244.

84(4УКР)

С 48

120. Гришко В. Третя сила, третій шлях, третя революція [Електронний ресурс] / В. Гришко. – Новий Ульм : Вид-во ЦК УРДП, 1970. – 164 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/1791/file.pdf> . – 25.12.15. – Назва з екрану.

121. Гришко В. І. Україна сьогодні і ми / В. І. Гришко. – Торонто ; Нью-Йорк : Молода Україна, 1954. – 108 с.

66.2(4УКР)

Г 85

122. Гришко В. І. Український «Голокост», 1933 / В. І. Гришко. – Нью-Йорк ;

Торонто : ДОБРУС : СУЖЕРО, 1978. – 128 с.

63.3(4УКР)622

Г 85

123. Гришко В. І. Хто з ким і проти кого : Відкритий лист-відповідь Юрію Смоличу / В. І. Гришко. – 2-е вид. – Новий Ульм : Укр. вісті, 1959.– 42 с.

83.3(4УКР)6

Г 85

124. Гришко В. Шлях від соборности до «возз'єднання» та перемога всеукраїнської єдності / В. Гришко // Сучасність. – 1979. – № 9. – С. 55–78.

125. Гришко В. Що було, чого не було та що «повинно було бути»? / В. Гришко // Сучасність. – 1980. – № 12. – С. 44–63.

126. Гришко В. Що й треба було довести (відповідь на советську “відповідь” моєї відповіді Юрію Смоличу) [Електронний ресурс] / В. Гришко. – Новий Ульм, 1960. – 23 с. – Режим доступу : <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/1025/file.pdf> . – 23.12.15. – Назва з екрану.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

127. Астаф'єв О. Європейський вимір української повоєнної еміграційної літератури [Електронний ресурс] / О. Астаф'єв // Біблія і культура : зб. наук. ст. / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка, Нац. акад. наук України, Н.-д. центр "Біблія і Культура". – Чернівці, 2009. - Вип. 11. - С. 171-177. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/bicu_2009_11_23.pdf . – 07.12.15. – Назва з екрану. – В. Гришко як редактор газети «Українські вісті».

128. Багрій М. Г. Роман у віршах Володимира Сосюри "Тарас Трясило" як зразок становлення канонів соціалістичного реалізму в українській літературі [Електронний ресурс] / М. Г. Багрій // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – Луганськ, 2013. - № 4(2). - С. 106-113. - Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vluf_2013_4\(2\)_16.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vluf_2013_4(2)_16.pdf) . – 07.12.15. – Назва з екрану. – Василь Гришко про творчість В. Сосюри.

129. Василь Гришко : [біогр. нарис] // Карби часу : Історія, література, політика: публіцистика : у 2 т. / В. І. Гришко. - Київ, 1999. - Т. 1 (1946-1952). – С. 7–10.

63.3(4УКР)6

Г 85

130. Гришко Василь Іванович [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 117–119. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

131. Дальний М. Листування з Василем Гришком // Вибране : Люди - події - коментарі / М. Дальний. – Київ, 2007. – С. 503–512.

63.3(4УКР)6

Д 15

132. Козак В. Від упорядника : [про політ. і творчу діяльн. В. Гришка] / В. Козак // Карби часу : Публіцистика : у 2 т. / В. І. Гришко. - Київ, 2009. – Т. 2. – С. 5–7.

63.3(4УКР)6

133. Костюк Г. Василь Гришко // Зустрічі і прощання : спогади : у 2 кн. / Г. Костюк. – Київ, 2008. – Кн. 1. – С. 426–429.

83.3(4УКР)6-8

К 72

134. Назаренко Ю. Ю. Державницькі аспекти публіцистичної спадщини Василя Гришка / Ю. Ю. Назаренко // Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. - 2012. - № 2. - С. 84-87. - Бібліогр.: 6 назв.

135. Срібний Р. Україна сьогодні : [про кн. В. Гришка «Україна сьогодні і ми»] / Р. Срібний // Листи до приятелів. – 1954. – Ч. 11. – С. 4.

Олексій Сацюк

(1909–1960)

Письменник, прозаїк, драматург, перекладач, член ОУН.

Народився 1909 р. в селі Головчиці Млинівського р-ну Рівненської обл. Освіту здобув у Дубенській гімназії та на юридичному факультеті Варшавського університету (1933). Здобув ступінь магістра права. Працював у Дубні адвокатом, вчителем. Був діяльним членом ОУН. До 1943 року був головою Дубенської управи. Згодом емігрував за кордон. За громадсько-політичну діяльність його було заарештовано спочатку польською, згодом – радянською владою. Емігрував жо Австрії, потім переїхав до Аргентини. Був дорадником, головою Товариства мистців, літераторів і науковців, редактором журналу «Пороги». У 1949 р. перїхав до США

Творчий доробок: повість «Смертоносці», видана у 1947 році в Буенос-Айресі (Аргентина); оповідання: «Корній Добриня», «Липовий шум», «Колоски» друкувалися в 1946 і 1947 рр. у Зальцбурзі (Австрія). Збірка оповідань «Злат-жолудь» з передмовою А. Галана побачила світ у 1951 році в Буенос-Айресі.

Помер у 1960 році. Похований у м. Чікаго (США).

Літературна діяльність:

136. Сацюк О. Недоля жидів у Дубні / О. Сацюк, Ю. Шулмінський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині. – Вінніпег, 1958. – Чис. 4. – С.73–77.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

137. Нові книжки авторів-волиняків : Гуйральдес Р. Дон Сегундо Сомбра / Р. Гуйральдес ; пер. з еспан. О. Сацюка. – Буенос-Айрес. : Вид-во Миколи Денисюка, 1955 // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині. - Вінніпег, 1956. – Чис. 3. – С. 119.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

138. Коб В. Чолом тобі, Волинь-земля! : побратимові О. Сацькові присвячується / В. Коб, К. Бульдин // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині. – Вінніпег, 1955. – Чис. 2. – С. 51–54.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

139. Сацюк Олекса // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наук. т-во ім. Шевченка у Львові, Фонд духовн. відродж. ім. митрополита А. Шептицького ; голов. ред. В. Кубійович. - Перевид. в Україні, репринт. відтворення вид. 1955-1984 р. – Львів, 1998. – Т. 7. – С. 2716.

92.0(4УКР)

Е 64

140. Сацюк Олексій [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 394. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

Микола Сивіцький**(1917–2004)**

Народився 20 вересня 1917 р. на хуторі Заболоття на Волинській дубеничині. Там пройшло його дитинство. Вчився читати й писати сам. В 14 років залишився сиротою. Юнацькі роки принесли захоплення театром і просвітницькою роботою. Був слухачем Народного університету в Михайлівці біля Радивилова. Пізніше вступив до Нижчої однорічної рільничої школи у Ваціні. У вересні 1939 року повернувся на Волинь. Був обраний головою сільради, на місце солтиса і членом райвиконкому. 20 жовтня 1939 року був арештований. Почалися тюрми в Дубно, Києві, Полтаві, Харкові, Куйбишевській області в Росії, Жигулі над Волгою, а потім Котлас і Воркута.

7 березня 1945 р. Микола Сивіцький повертається у Польщу з Дев'ятим запасним полком піхоти, що стояв в Майданку біля Любліна, а 15 квітня вирушив на Берлін. Коли закінчилася війна, Микола лишився у Польському війську. 2 березня 1946 року приїхав на Дубеничину.

У травні 1953 р. закінчив службу у польському війську та присвятив себе літературі. У 1956 р. отримав диплом філолога у Варшавському університеті. В червні 1956 року на засновницькому з'їзді УСКТ його обрано секретарем організаційного комітету, а з 1 липня того ж року почав працювати на посаді секретаря редакції «Наше слово». Влітку 1960 р. звільнено з посади журналіста і переведено на технічну роботу коректора в польській «Газеті Гандльовій». У 1972 році пішов на пенсію.

Микола Сивіцький 5 травня 1983 року в Ягеллонському університеті у Кракові захистив кандидатську дисертацію про життя і творчість Богдана Лепкого. 12 березня 1990 року Головна Рада Наукового Товариства імені Тараса Шевченка у Нью-Йорку обрала Миколу Сивіцького дійсним членом філологічної секції. 27 серпня 1995 року Сивіцький став лауреатом літературної Премії імені братів Богдана і

Левка Лепких, у 1996 – лауреатом літературно-мистецької премії імені Авеніра Коломийця. За значний внесок у національно-культурне та патріотичне відродження Дубеницини рішенням Дубенської міської ради від 30 липня 1997 року обрано його Почесним громадянином міста Дубна. Помер Микола Савіцький 13 січня 2004 року, похоронений у Варшаві.

Досягнення на літературній ниві у М. Савіцького великі. Цікаві статті друкувалися не лише у Польщі, але й США, в Україні, часто під псевдонімом. Книжковий доробок також чималий. Крім монографії «Богдан Лепкий: Життя й творчість», М. Савіцький є також автором спогадів «Записки сірого Волиняка», «Парадокси доби».

Літературна творчість:

141. Сивіцький М. В сутінках будуарів Катерини II / М. Сивіцький // Календар-альманах «Нового шляху». 1987 / за ред. П. Дорожинського. – Торонто, 1987. – С. 200–206.

92

К 17

142. Сивіцький М. Воєнна драма на Перемиській межі, 1943–1947 : (доп. на з'їзді перемишлян 25.6.1994) / М. Сивіцький // Визвольний шлях. – 1995. – Кн. 8. – С. 975–980.

143. Сивіцький М. Грабунок Київського Псалтиря : [стаття] / М. Сивіцький // Сучасність. – 1981. – № 3/4. – С. 172–178.

144. Сивіцький М. Доля літературної спадщини творця «Журавлів» / М. Сивіцький // Календар-альманах «Нового шляху». 1992 / за ред. П. Дорожинського. – Торонто, 1992. – С. 117–125.

92

К 17

145. Сивіцький М. Західноукраїнська академія наук : (до сторіччя НТШ) / М. Сивіцький // Визвольний шлях. – 1973. – Кн. 7/8. – С. 720–738.

146. Сивіцький М. К. Богдан Лепкий : Життя і творчість / М. К. Сивіцький. – Київ : Дніпро, 1993. – 378 с.

83.3(4УКР)6-8

С 34

147. Сивіцький М. Польсько-український конфлікт, 1943–1944 / М. Сивіцький // Календар-альманах «Нового шляху». 1993 / за ред. П. Дорожинського. – Торонто, 1993. – С. 114–121.

92

К 17

148. Сивіцький М. Тривожний рік : (фрагмент споминів) / М. Сивіцький // Календар-альманах «Нового шляху». 1991 / за ред. П. Дорожинського. – Торонто, 1991. – С. 132–136.

92

К 17

149. Сивіцький М. Фінал епопеї : [рецензія] / М. Сивіцький // Вісті комбата. – 2006. – № 1. – С. 80–83. – Рец. на кн.: Українська військова еміграція у Польщі 1920–

1939 / Ю. Колянчук.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

150. Поліщук Я. З погляду «сірого волиняка» [Електронний ресурс] : [про книгу Миколи Сивіцького «Записки сірого волиняка»] / Я. Поліщук // Вісті Рівненщини. – 1997. – 9 квіт. – С. 4. – Режим доступу : http://istvolyn.info/index.php?option=com_content&view=article&id=5315:2015-02-03-06-44-38&catid=18&Itemid=17 . – 07.12.15. – Назва з екрану.

151. Ш. Ю. Про причини гніву, слухні і неслухні : Завваги на берегах статті «Грабунок Київського Псалтиря» / Ю. Ш. // Сучасність. – 1981. – № 3/4. – С. 179–183. – Роздуми над ст. М. Сивіцького.

Герась Соколенко

(1920–1945)

Герась Соколенко (Шмигельський) – уродженець с. Михля Ізяславського р-ну. Освіту здобув у Михельській початковій школі, згодом – в Ізяславській вечірній школі. В 1937 р. влаштувався на роботу здимником у «Промлесхоз», а у вечірній час працював у редакції газети «За соціалістичне село». У 1941 р. долучається до створення і діяльності ОУН в Заславі, стає дописувачем місцевої газети «Заславський вісник». З 1942 р. працює в газеті «Нова Шепетівщина» у Шепетівці. Публікує свої твори у часописах і газетах, зокрема: «Пробосм» (Прага), «Наші дні» (Львів), «Український засів» (Харків), «Волинь».

В березні 1943 заарештований за причетність до українського підпілля, попадає до в'язниці у Шепетівці. По чотирьох місяцях ув'язнення призначений на примусові роботи до Німеччини, втікає, переходить на нелегальне становище. Вдруге заарештований в Заславі і перевезений до Сілезії. Працює «остарбайтером» на глиняній копальні у Шопеніц. Поет продовжує писати вірші. Їх друкують «остарбайтерівські» видання «Земля» і «Дозвілля». Належить до української громади згуртованої довкола редакції часопису «Золотий перстень» у Катовіце. Під час наступу Червоної армії змобілізований до штрафного підрозділу, в складі якого й загинув. За офіційною версією похований у селі Маркт Борау поблизу міста Бреслау 20 лютого 1945 року.

Літературна творчість:

152. Соколенко Г. Балада / Г. Соколенко // Крути : Збірка у пам'ять героїв Крут / упоряд. Осип і Надія Зінкевичі. - Київ, 2008. – С. 318–320.

63.3(4УКР)6

К 84

153. Соколенко Г. [Вибрані поезії] / Г. Соколенко // Розіп'ята муза : у 2 т. : антол. укр. поетів, які загинули насильн. смертю / уклад Ю. Винничук. - Львів, 2011. - Т. 2. - С. 521-529.

84(4УКР)6

Р 64

154. Соколенко Г. Вірші [Електронний ресурс] / Г. Соколенко. – Режим доступу : <http://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Lit/S/Sokolenko.html> . – 28.12.15. – Назва з екрану.

155. Соколенко Г. На світанку : вірш / Г. Соколенко // Слово і зброя : Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі, 1942–1967 / упоряд. і авт. біогр. даних Л. Полтава. – Канада, 1968. – С. 61.

84(4УКР)
С 48

156. Соколенко Г. Під знаменами сонце несем : поезії / Г. Соколенко // Дзвін. - 2008. - № 1. - С. 10-17.

157. Соколенко Г. [Поезії] / Г. Соколенко // Визвольний шлях. – 1965. – Кн. 9. – С. 971–982.

158. Соколенко Г. У віках загублена любов : поезія / Г. Соколенко // Київ. – 2005. – № 12. – С. 84–89.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

159. Горбатюк В. Душа горить новою ерою : рецензія / В. Горбатюк // Дзвін. - 2012. - № 1. - С. 148-149. – Рец. на кн.: Сурмач визвольних змагань / Герась Соколенко. - Костопіль, 2010. - 104 с.

160. Горбатюк В. І підноситься Триста мечів : Герої Крут у творчості Грицька Соколенка [Електронний ресурс] / В. Горбатюк // Подільські вісті. – 2015. – 13 берез. – Режим доступу : <http://pvisti.info/index.php/culture/697-i-pidnosytsia-trysta-mechiv> . – 08.12.15. – Назва з екрану.

161. Горбатюк В. Три народження поета Герася Соколенка / В. Горбатюк // Дзвін. - 2008. - № 1. - С. 17-20.

162. Доценко Р. Поезія – на життя і смерть (З циклу «Україна без українців») : [про життєвий і творчий шлях Г. Соколенка] / Р. Доценко // Київ. – 2005. – № 12. – С. 75–83.

163. Іваневич В. С. Устим Кармелюк (до 200-річчя початку повстанського руху на Поділлі) [Електронний ресурс] / В. С. Іваневич, А. А. Трембіцький // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т, Всеукр. т-во Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. - Вип. 10. - С. 42-47. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/IoIsn_2013_10_8.pdf . – 08.12.15. – Назва з екрану. – Г. Соколенко про Кармелюка.

164. Красицький М. Що у пам'яті житиме вік : [про Г. Соколенка] / М. Красицький // Слово Просвіти. – 2010. – 6–12 трав. – С. 10.

165. Полтава Л. Герась Соколенко / Л. Полтава // Слово і зброя : Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі, 1942–1967 / упоряд. і авт. біогр. даних Л. Полтава. – Канада, 1968. – С. 385.

84(4УКР)
С 48

166. Соколенко Герась [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 407–408. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

167. Федотов В. Волинський Мартин Іден: штрихи до портрета [Електронний ресурс] / В. Федотов. – Режим доступу : <http://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Lit/S/Sokolenko/VolynMartinIden.html> . – 28.12.15. – Назва з екрану.

Аріядна Стебельська (1919–2002)

Аріядна Арсенівна Стебельська (Шум) – українська поетеса, прозаїк, науковець, літературний критик, мистецтвознавець, журналіст, маляр, скульптор. Член Асоціації діячів української культури (АДУК). Член НТШ, Української Спілки Образотворчих Мистців, голова Торонтського відділу Асоціації діячів української культури.

Народилася 23 серпня 1919 року у селі Гніваних Вінницької обл. Під час громадянської війни її родина переїхала до Кракова (Польща), де майбутня поетеса навчалась в Академії мистецтв. Учителювала у середніх школах (Самбір, Яворів). Після війни з чоловіком і дітьми опинилася в Німеччині, де продовжувала займатися мистецтвом і почала працювати як вихователька молоді. У 1949 р. емігрувала до Канади, де оселилась у Ванкувері. Після закінчення вищої освіти в Канаді викладала в середніх школах, на курсах українознавства в Торонто, куди переїхала у 1954 р. Закінчила відділ славістики Оттавського університету (1969), педагогічний факультет Торонтського університету (1975), захистила дисертацію «Шевченкова метафора» в Українському вільному університеті (Мюнхен). Працювала медсестрою, згодом у редакції «Гомону України», перекладачем. Письменниця викладала історію й теорію образотворчого мистецтва, художнє читання й сценічну гру, українську мову та літературу, французьку й німецьку мови. Померла 6 червня 2002 року в Торонто.

Науково-творчий доробок А. Шум становить біля 40 наукових праць, 400 статей й есе, які друкувалися в українській пресі, зокрема у збірниках НТШ, в секції «Література і Мистецтво» газети «Гомін України», журналах «Естафета», «Визвольний Шлях» та інших. У них друкувалися і її поезії. Досліджувала творчість Тараса Шевченка, Лесі Українки.

Літературна творчість:

168. Стебельська А. За Україну його замучили... (Василь Стус) / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 340-345.

83.3(4УКР)
3 41

169. Стебельська А. Київське проповідництво XI-XII століть у оцінці Михайла Грушевського / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 44-57. - Бібліогр.: 5 назв.

83.3(4УКР)
3 41

170. Стебельська А. Книжка у століття письменниці / А. Стебельська // Визвольний шлях. – 1998. – Кн. 10. – С. 1264–1266. – Рец. на кн.: Вибрані твори / М. Кравців. – Торонто, 1997.

171. Стебельська А. "Лісова Пісня" - серце творчості Лесі Українки / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 251-258.

83.3(4УКР)
3 41

172. Стебельська А. Оксана Лятуринська - зібрані твори / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 287-304.

83.3(4УКР)
3 41

173. Стебельська А. Метафора Шевченкового гніву / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 186-194.

83.3(4УКР)
3-41

174. Стебельська А. Найсильніший голос з молитви / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 169-171.

83.3(4УКР)
3-41

175. Стебельська А. Народня фігуральна глиняна скульптура малих форм в Україні і її традиції / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 352-361.

83.3(4УКР)
3 41

176. Стебельська А. "Одержима" Лесі Українки: гімн найвищій любові / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 234-237.

83.3(4УКР)
3 41

177. Стебельська А. Погляди Дмитра Донцова на українську літературу / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 265-281.

83.3(4УКР)
3 41

178. Стебельська А. Подібності та відмінності змісту і форми двох епосів "Слово про Ігорів похід" і "Пісня про Роланда" / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 81-92. - Бібліогр.: с. 91-92.

83.3(4УКР)
3 41

179. Стебельська А. Поезія Юрія Липи: Бог, нація, чин / А. Стебельська // Твори. В 10 т. / Ю. І. Липа. - Львів, 2005. - Т. 1 : Поезія. - С. 489-493.

84(4УКР)6

Л 61

180. Стебельська А. Пролісок, що зацвів у переднівок воскресіння [Електронний ресурс] : Поезія Ірини Сенік / А. Стебельська. – Режим доступу : <http://www.infoukes.com/culture/vyshytia/aistra/intro2.html> . – 28.12.15. – Назва з екрану.

181. Стебельська А. Родина і Україна : ст., вірші, спогади / А. Стебельська. - Вінниця : Держ. картограф. ф-ка, 2009. - 360 с.

83.3(4УКР)

С 79

182. Стебельська А. Символ у драматургії Лесі Українки / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 242-250.

83.3(4УКР)

З 41

183. Стебельська А. "Смерть Каїна" Івана Франка (перемога в душі, повній великих сумнівів) / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 228-234.

83.3(4УКР)

З 41

184. Стебельська А. Театральне дійство і його ядро: драматург - режисер - актор (до сторіччя від дня народження Леся Курбаса) / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 309-318. - Бібліогр.: с. 317-318.

83.3(4УКР)

З 41

185. Стебельська А. "Тренос" Ігоря Калинця / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 326-332.

83.3(4УКР)

З 41

186. Стебельська А. Леся Українка - співець боротьби і контрастів / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 237-241.

83.3(4УКР)

З 41

187. Стебельська А. Художні повтори в поезії Шевченка / А. Стебельська // Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 195-204.

83.3(4УКР)

З 41

188. Стебельська А. Художня ампліфікація в поезії Шевченка / А. Стебельська

// Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 205-213. - Бібліогр.: 6 назв.

83.3(4УКР)

3-41

189. Стебельська А. Шевченко – міфотворець в праці Джорджа Грабовіча / А. Стебельська // *Визвольний шлях*. – 1984. – Кн. 12. – С. 1490–1498.

190. Стебельська А. Шевченкова - апостол правди / А. Стебельська // *Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський*. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 160-169.

83.3(4УКР)

3 41

191. Стебельська А. Шевченкова концепція української держави / А. Стебельська // *Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський*. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 177-186.

83.3(4УКР)

3 41

192. Стебельська А. Шевченкова молитва / А. Стебельська // *Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський*. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 143-159.

83.3(4УКР)

3 41

193. Стебельська А. Шевченкове безсмертя / А. Стебельська // *Збірник наукових праць Канадського НТШ / Канад. наук. т-во ім. Шевченка ; ред. Б. Стебельський*. - Торонто [та ін.], 1993. - Т. 33. - С. 172-176.

83.3(4УКР)

3 41

194. Шум А. На могилу Алли Горської [Електронний ресурс] : [вірш] / А. Шум // Алла Горська. Квітка на вулкані / за ред. О. Зарецького ; упоряд. Л. Огнева. – Донецьк, 2011. – С. 60–61. – Режим доступу : http://torba.etnoua.info/files/60nyky/Kvitka-na-vulkani_Alla-Horska_LOgneva_2011.pdf . – 28.12.15. – Назва з екрану.

195. Шум-Стебельська А. Натхненний літописець долі України, її традицій і звичаїв : (Про творчу спадщину Юрія Клена) / А. Шум-Стебельська // *Нар. творчість та етнографія*. – 1998. – № 5/6. – С. 114–118.

196. Шум-Стебельська А. Поет високого духу і величної краси – Юрій Клен / А. Шум-Стебельська // *Визвольний шлях*. – 1994. – Кн. 7. – С. 863–871.

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

197. Іншаков А. Кольоративи в поезіях В. Стуса / А. Іншаков // *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : (зб. наук. пр.) / М-во освіти і науки, культури та спорту України, Держ. вищ. навч. закл. "Ужгород. нац. ун-т" ; [відп. ред. І. В. Сабадош]*. - Ужгород, 2011. – Вип. 16. – С. 365–367. – А. Шум – автор передм. до брюссельського вид-ня зб. «Зимові дерева» В. Стуса.

80я54

С 91

198. Стебельська Аріядна Арсенівна [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. - С. 411–412. - Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

199. Аріядна Стебельська в свої 80. Майже сповідь [Електронний ресурс] / записала Я. Зимна. – Режим доступу : <http://ariyadnashum.blox.ua/2009/06/Ariadna-Stebelska-v-svoyi-80Majzhe-spovid.html> . – 29.12.15. – Назва з екрану.

Іван Хміль

(1897–1974)

Іван Хміль (псевдонім Василя Лагодюка-Бойтіка) – відомий український письменник-емігрант. Народився 21 лютого 1897 року в селі Хабовичі Кобринського повіту (Берестейщина) в селянській родині. На батьківщині ледве встиг закінчити народну школу, як почалася світова війна. Вона виселила родину Бойтіків у місто Томськ (Росія), де Івана призвали в російську армію. Навчався на курсах прапорщиків, а пізніше – на 6-місячних курсах народних учителів при інституті в Томську. Повернувшись на батьківщину, яка на той час увійшла в склад Української Народної Республіки, Іван Бойтік працює на власному господарстві.

Після вторгнення Польщі юнак бере активну участь у створенні українських культурно-освітніх установ – спочатку бібліотеки-читальні у Хабовичах (1926 р.), наступного року – в організації відділу кобринської кооперативи «Селянська Самопоміч», у створенні драматичного гуртка і постановці популярних п'єс на рідній мові «На перші гулі» та «Бувальщина». Бере також участь у проведенні плебісциту (референдуму) за українську мову навчання у початкових класах по селах Полісся (1932 р.) У цей час починає збирати й записувати фольклор свого рідного краю. Записи його з часом стануть сторінками автобіографічно-етнографічних нарисів «Українське Полісся» (Чикаго, 1976 р.).

1939 року Іван працює учителем в українській школі в селі Болота, навчається на курсах української мови при Берестейському обласному відділі освіти. 1940 року всі українські школи на Берестейщині «народна» влада переводить на білоруську мову викладання, силові структури тієї влади ведуть переслідування українських учителів. Іванові Бойтіку та ще одному вчителеві з Берестя чудом вдалося уникнути арешту. Коли загроза з боку «народної» влади минула, Іван працює в українській школі в рідних Хабовичах, бере участь у діяльності відновлених українських установ м. Кобриня. З посиленням фашистського терору проти мирного населення вступає в ряди УПА. 14 липня 1944 року Іван прощається з рідними й вирушає в далеку тривожну дорогу еміграції. Перебував у гітлеровському застінку в Тірольських Альпах, як каторжанин працював на спорудженні тунелів у горах. Після німецької капітуляції перед ним простелився дальший шлях у Англію і США.

В Америці вийшли дві поетичні книги Івана Хміля — «Гомін Полісся» (Вінніпег, 1960 р.) й «Іду з кобзою» (1962 р.). Перший вірш у збірці «Гомін Полісся» позначений 1918 роком. У згадані видання увійшли вірші, написані на Поліссі, а також створені на еміграції.

Поезія Івана Хмілья просякнута любов'ю до рідного краю, до України, земляків – працюючих і ширих людей.

Помер Іван Хміль (Бойтік) 27 січня 1974 року.

Літературна творчість:

200. Хміль І. Вірші / І. Хміль // Слово і зброя : Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942–1967 / упоряд. Л. Полтава. – Торонто, 1968. – С. 217–219.

84(4УКР)

С 64

201. Хміль І. Гомін Полісся (Поезії) / І. Хміль. - Вінніпег : [б. в.], 1960. - 352 с.

84(4УКР)6

X 65

202. Хміль І. Заспів / І. Хміль // Вільна думка. – 1984. – 15 квіт. – С. 3.

203. Хміль І. В. Перший Всеукраїнський селянський з'їзд (28 травня – 2 червня 1917 р.) / І. В. Хміль. – Київ : Ін-т історії України АН України, 1992. – 36

63.3(4УКР)611

X 65

204. Хміль І. Сл. пам'яті ген. Р. Шухевича-Чупринки (1964) [Електронний ресурс] / І. Хміль. – Режим доступу : <http://shukh.org.ua/uk/poezija/100-hmil-ivan-sl-pamjati-gen-r-shuhevicha-chuprinki-1964.html> . – 29.12.15. – Назва з екрану.

205. Хміль І. Тобі, Полісся [Електронний ресурс] / І. Хміль. – Режим доступу : <http://www.vox-populi.com.ua/rubriki/poeticna-storinka/tobipolissaavtorhmilivan> . – 28.12.15. – Назва з екрану.

206. Хміль І. В. Трудяще селянство України в боротьбі за владу Рад / І. В. Хміль. – Київ : Наук. думка, 1977. – 139 с.

63.3(4УКР)611

X 65

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

207. Про Івана Хмілья [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bug.clan.su/publ/ivan_khmil/pro_ivana_khmelja/2-1-0-1 . – 28.12.15. – Назва з екрану.

208. Сидорук І. Кобзар Полісся – співець УПА [Електронний ресурс] : [рецензія] / І. Сидорук // Свобода. – 1960. – 18 жовт. – Режим доступу : <http://www.svoboda-news.com/archiv/pdf/1960/Svoboda-1960-200.pdf> . – 10.11.15. – Назва з екрану. – Рец. на кн.: Гомін Полісся : поезії / І. Хміль. – Вінніпег, 1960. – 252 с.

209. Хміль Іван [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 439. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

Олег Штуль
(1917–1977)

Олег Штуль (Жданович) народився у селі Лопатичі Овруцького повіту (тепер Олевський район) на Житомирщині в родині священника. Закінчив Крем'янецьку духовну семінарію, навчався у Варшавському університеті. У студентські роки був активістом Української студентської громади, вступив до ОУН. Під час Другої світової війни брав активну участь у створенні партизанських загонів на Волині, представник ОУН-М при спільному штабі УПА Т. Боровця. З 1942 – член Крайового проводу ОУН-М, заступник Голови Крайового проводу. Наприкінці 1943 потрапив у полон до гітлерівців. До жовтня 1944 перебував у концтаборі Заксенхаузен. У повоєнний час мешкав у Парижі, згодом – у Торонто.

Після війни знову розпочав активну націоналістичну діяльність: їздив по репатріаційних таборах, допомагаючи українським військовополоненим та втікачам, писав статті, займався організаційною роботою.

У 1947 р. на Великому Зборі українських націоналістів обраний членом Проводу українських націоналістів. З 1948 був редактором офіціозу ОУН-М “Українське слово”. Після смерті А. Мельника 1964 р. призначений виконуючим обов'язки Голови ПУН-ОУН, а на VI Великому Зборі українських націоналістів у 1966 обраний Головою ПУН-ОУН. Був прихильником консолідації всіх українських національних сил на базі УНРади, став одним із співзасновників Світового конгресу вільних українців.

Помер у Торонто, похований на кладовищі Баунд-Брук у США.

Літературна творчість:

210. Жданович О. Від малого до найбільшого / О. Жданович // Календар-альманах. – Париж, 1956. – С. 23–29.

92

К 32

211. Жданович О. Віки говорять / О. Жданович. – Париж ; Ліон, [б.р.]. – 31 с.

63.3(4УКР)

Ж 42

212. Штуль-Жданович О. Ідеї і люди / О. Штуль-Жданович // Адресар українців у вільному світі : альманах / упоряд. В. Лазовінський. – Париж, 1973. – С. 313–321.

92

А 32

213. Жданович О. Історія пари чобіт / О. Жданович // Календар-альманах «Нового часу». – Вінніпег, 1953. – С. 65–68.

92

К 17

214. Жданович О. Кривоніс : спогад / О. Жданович // Календар-альманах «Нового часу». – Вінніпег, 1952. – С. 71–75.

92

К 92

215. Жданович О. Крути. Крути зобов'язують! Пам'яті героїв / О. Жданович // Крути : Збірка у пам'ять героїв Крут / упоряд.: Осип і Надія Зінкевичі. - Київ, 2008. – С. 238-246.

63.3(4УКР)6
К 84

216. Жданович О. На зов Києва : (Олена Теліга) / О. Жданович. – Вінніпег : Культура й освіта, 1947. – 83 с.

83.3(4УКР)6
Ж 42

217. Жданович О. Поворот крові / О. Жданович // Самостійна Україна. – 1951. – Жовт. (Чис. 10). – С. 18–21.

218. Жданович О. Прикидька : (З циклу «Живиця і кров») / О. Жданович // Календар-альманах. – Буенос Айрес, 1954. – С. 127–130.

92
К 17

219. Жданович О. Советська культура йде вперед / О.Жданович // Самостійна Україна. – 1948. – Серп. (Чис. 7). – С. 18–19.

220. Штуль-Жданович О. Ціною крові : [збірник] / О. Штуль-Жданович ; Фундація ім. О. Ольжича. - Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 1997. - 592 с.

63.3(4УКР)
Ш 94

221. Олена Теліга : збірник / ред. О. Жданович. – Київ ; Париж ; Лондон ; Торонто ; Нью-Йорк ; Сідней : Фундація ім. О. Ольжича, Вид-во ім. О. Теліги, 1992. – 473 с.

84(4УКР)6
Т 31

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

222. Вербич В. Олена Теліга була цілим світом : Олег Штуль обожнював пані Олену / В. Вербич // Сім'я і дім. – 2006. – 19 лип.

223. Нашу редакцію відвідали : [О. Жданович] // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинезнавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Боровиковський. – Вінніпег, 1964. – Чис. 7. – С. 127.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43
Л 64

224. Париж Олегові Штулеві : Збірник на пошану Олега Штуля-Ждановича. – Париж : Укр. слово, 1986. – 359 с.

63.3(4УКР)6
П 18

225. Ф. К. Св. п. Олег Штуль-Жданович : [некролог] / Ф. К. // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. – Вінніпег, 1977/78. – Чис. 12. – С. 164–166. – Є фото.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43
Л 64

226. Штуль-Жданович Олег [Електронний ресурс] // Українська діаспора:

літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. - С. 469–470. - Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . - 29.12.15. - Назва з екрану.

227. Олег Штуль-Жданович // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. - Вінніпег, 1977/78. - Чис. 12. - С. 165.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

Юрій Шумовський

(1908–2004)

Народився Юрій Федорович Шумовський 23 березня 1908 р. у с. Мирогощі Дубенського повіту Волинської губернії. Продовжуючи сімейні пасторські традиції, здобув теологічну освіту у Варшавському університеті, який закінчив 1932 р. Під час навчання особливий інтерес і захоплення викликала археологія. Висвятився на священника і був призначений на роботу в Дубенську державну гімназію ім. С. Конарського, де працював до 1934 р.

У 1934–1935 рр. викладав українську мову в молодших класах і релігію в усіх класах Рівненської української приватної гімназії. У цей період одночасно працював у приватній українській початковій школі ім. Івана Мазепи. Крім викладацької діяльності, Ю. Шумовський проводив археологічні дослідження Волині. 1934 р. молодий богослов і науковець отримав місію делегата консерваторської служби Державного Археологічного музею у Варшаві. Це давало йому право вести розкопки на території всієї Волині, чим він і займався до 1938 р. Як делегат Варшавського археологічного музею, написав дев'ять праць, які опублікував у польських та українських часописах. Був вікарієм у Мирогощі, а упродовж 1936–1939 рр. – знову на педагогічній роботі в гімназіях Ковеля „як професор української мови, латині і релігії”.

Із початком радянізації краю у 1939–1940 рр. працював учителем російської та української мов у середній школі м. Здолбунова. В 1940/1941 н. р. викладав українську мову та літературу в 7–10 класах Ровенської середньої школи № 3. Педагогічну працю Ю. Шумовський поєднував із археологічною роботою у місцевому краєзнавчому музеї. Водночас Шумовський активно співпрацював з багатьма музеями та науковими осередками Польщі та закордону (Національним музеєм у Львові, Волинським музеєм у Луцьку, Краківською Академією наук та мистецтв). У радянські часи Юрій Федорович став співробітником Рівненського краєзнавчого музею; за гітлерівської окупації, рятуючи наукові скарби Волині, створив у Рівному Обласний археологічний музей та бібліотеку (ці інституції Шумовський очолював до 1944 р.). Впродовж цього короткого часу Шумовський написав низку наукових розвідок, здійснив чимало розкопок і відкриттів, здобув цінні колекції артефактів, які збагатили музеї Волині та Польщі безцінним археологічним матеріалом.

На початку лютого 1944 р. радянські війська звільнили Рівне та область від німецьких окупантів. У цей час виїжджає із міста і Ю. Шумовський. Як виявилось,

він назавжди покидав Україну. Разом із дружиною під німецьким конвоєм науковець їхав до Німеччини. Дізнавшись, що поїзд прямує до концентраційного табору, подружжя Шумовських зуміло втекти і прихиститися у знайомих у Польщі.

Згодом життєвий шлях Ю. Шумовського проліг до Німеччини. Деякий час зі статусом біженця Ю. Шумовський працював у Музеї доісторичної археології у Німеччині та в Інституті людини в Парижі. Його запросили до роботи у французькому інституті Чорної Африки в Судані. У цьому інституті, працюючи в дуже складних умовах, Ю. Шумовський за два роки створив Археологічну секцію при Інституті в Судані. Відтоді доля українського вченого буде тісно пов'язана з цією країною. Щороку Ю. Шумовський організовував довготривалі розвідки в саванах, джунглях та пустелях Судану, керував стаціонарними археологічними розкопками та проводив антропологічні студії. Результатом цієї активної наукової праці була збірка, що складалась більше, аніж із 3000 цінних артефактів. Ця колекція стала основою фондів першого музею в Судані.

Відомо, що деякий час Шумовський працював у секції археології та праісторії людини в місті Бамако. Тут, поблизу Бамако, над берегом Нігеру науковець відкрив чотири великі стоянки та дві майстерні палеолітичної доби – за характером та кількістю знайденого матеріалу одні з найбільших в Африці. Ще одне унікальне відкриття Ю. Шумовського на африканському континенті – печера в Корункорокале, недалеко від Бамако, де вчений впродовж кількох сезонів вивчав горизонти мезоліту і неоліту.

Археологічні досягнення Ю. Шумовського важко переоцінити. Вчений був дійсним членом низки французьких наукових товариств, зокрема міжнародної Вільної академії наук в Парижі, міжнародного Африканського інституту в Лондоні, дійсним членом НТШ у діаспорі (з 1958 р.). Через хворобу Ю. Шумовський змушений був покинути такий плідний для нього, як для науковця, африканський континент і повернутися спершу в Європу, а згодом у США. У США Ю. Шумовський, маючи богословську освіту, отримав парафію і займався душпастирською діяльністю, водночас викладав в університетах Америки археологію, антропологію та етнологію.

На жаль, звивистий життєвий шлях і творча спадщина Юрія Шумовського в Україні дуже мало відомі.

Літературна творчість:

228. Шумовський Ю. Містечко Острожець в давнину / Ю. Шумовський Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Подворняк. – Вінніпег, 1971/72. – Чис. 10/11. – С. 41–44.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

229. Шумовський Ю. Новий скарб Волині : (в Нью-Йорку відмічено ювілей письменника Віталія Волкова) / Ю. Шумовський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. – Вінніпег, 1977/78. – Чис. 12. – С. 103–105.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

230. Шумовський Ю. Ф. Під гарячим сонцем Африки / Ю. Ф. Шумовський. – Вінніпег : Тризуб, 1956. – 171 с.

26.890

Ш 96

231. Шумовський Ю. Село Городок в минулому / Ю. Шумовський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Подворняк. – Вінніпег, 1971/72. – Чис. 10/11. – С. 44–45.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

232. Шумовський Ю. Старі пам'ятки Волині : (кургани, городища, замчиська тощо) / Ю. Шумовський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Боровський. – Вінніпег, 1961. – Чис. 5. – С. 157–158.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

233. Шумовський Ю. У річницю смерти проф. д-ра П. Шумовського : [некролог] / Ю. Шумовський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Подворняк. – Вінніпег, 1988. – Чис. 15. – С. 166–168.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

234. Шумовський Ю. Часи міняються / Ю. Шумовський // Альманах Українського Народного Союзу. 1980 / ред. А. Драган. – Нью-Йорк, 1980. – С. 20–24.

92

А 57

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

235. Ворон Б. "Африканський сезон" волинського археолога Юрія Шумовського та його значення для розвитку світової науки / Б. Ворон // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Історія сіл і міст Західного Полісся: Маневиччина : матеріали 13 Волин. наук. іст.-краєзнав. конф., смт. Маневичі - с. Кукли, 14 квіт. 2004 р. : зб. наук. пр. / Манев. краєзнав. музей, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, Волин. обл. т-во краєзнавців ; упоряд.: Г. Бондаренко [та ін.]. - Луцьк, 2004. - С. 27-31.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

М 62

236. Ворон Б. Кавалер золотого Хреста "За заслуги" православний панотець, педагог і археолог о. Юрій Шумовський та його душпастирська, педагогічна та наукова праця на Волині (1932-1944 рр.) / Б. Ворон // Волинський музей : Історія і сучасність : наук. зб. : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 75-річчю Волин. краєзнав. музею та 55-річчю Колодяжн. літ.-мемор. музею Лесі Українки, 18-19 трав. 2004 р., Луцьк - Колодяжне / Упр. к-ри Волин. облдержадмін. [та ін.] ; [редкол.: А. Силюк та ін.]. - Луцьк, 2004. - Вип. 3. - С. 302-306. - Бібліогр.: с. 305-306.

79.14(4УКР-4ВОЛ)

237. Омелянчук І. Зруйноване гніздо Юрія Шумовського / І. Омелянчук // Урядовий кур'єр. – 2003. – 26 берез.

238. Скакальська І. Б. Вплив національної еліти на політичне життя Волинського воєводства (20-30-рр. ХХ ст.) [Електронний ресурс] / І. Б. Скакальська // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. "Історія та географія". – Харків, 2013. - Вип. 48. - С. 27-31. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ist_2013_48_7 – 29.12.15. – Назва з екрану. – Є відом. Про Ю. Шумовського.

239. Стебельський Б. Перший український археолог у Африці : [Ю. Шумовський] / Б. Стебельський // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; ред. П. Данилюк. – Вінніпег, 1992. – Чис. 17/18. – С. 133–136.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

240. Чернописька Л. Професор Юрій Шумовський [Електронний ресурс] / Л. Чернописька // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині / Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича, Нац. акад. наук України. – Львів, 2008. – Вип. 12. – С. 444–448. – Режим доступу : <http://www.inst-ukr.lviv.ua/files/12/36Chornopys.pdf> . – 28.12.15. – назва з екрану.

241. Шумовський Юрій // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наук. т-во ім. Шевченка у Львові, Фонд духовного відродж. ім. митрополита А. Шептицького ; голов. ред. В. Кубійович. - Перевид. в Україні, репринт. відтворення вид. 1955-1984 р. - Львів, 2000. – Т. 10. – С. 3905.

92.0(4УКР)

Е 64

Данило Шумук

(1914–2004)

Данило Шумук – людина-легенда, символ боротьби за волю, незалежність України, життя якого, на жаль, ще не осмислене остаточно, насамперед, серед широкого загалу.

Народився 30 грудня 19214 р. В с. Боремщина Володимир-Волинського повіту (нині Любомльський р-н). Ще під час навчання у школі усвідомив необхідність боротьби за визволення українців з політичного і соціального гніту польського режиму. У 1931–1932 рр. займався просвітницькою роботою, за що польська влада тричі арештовувала його. У 1935 р. за участь у комуністичному підпіллі Данила Шумука засудили на 8 років ув'язнення. Був звільнений за амністією. Почав працювати учителем у с. Підгородно, вступивши на заочний відділ Луцького пединституту. В травні 1941 р. його заарештували, але з тюрми призвали до армії. Коли почалася війна з Німеччиною, у штрафному батальйоні відправився на передову. Далі – німецький полон, втеча. Довго переховувався на Волині. Влаштується на роботу. У 1943 р. вступає до лав УПА, діє зі своєю групою на Житомирщині, ставши провідником округи. Знову арешт. Військовий трибунал

засудив до розстрілу, але згодом замінили смертний вирок двадцятьма роками каторги. У 1946 р. його перевели в Норильський концтабір. Там він став активним учасником підпільного руху політв'язнів. За участь 1953 р. у повстанні проти табірної адміністрації був переведений спочатку до Красноярської тюрми, потім – до Володимирської і, зрештою, до концтабору в Іркутській області. У 1956 р. після дострокового звільнення повернувся в Україну. Проживав на Дніпропетрощині. У 1957 р. – знову арешт. Луцький суд ув'язнив на 10 років. 1968 р. вийшов на волю, отримавши дозвіл на проживання в м. Богуславі на Київщині. Весь вільний час працював над написанням своїх спогадів, через які у 1972 р. його знову було засуджено на 5 років заслання. Відбував покарання у Мордовії. У 1979 р. Д. Шумук вступив до Української Гельсінської групи, яка займалася правозахисною діяльністю. В 1982 р. його перевели до таборів у Пермській обл., згодом етапували в Казахстан. На вимогу парламентарів Канади й США, дозволили Д. Шумуку виїхати до м. Торонто. Тут він подорожує, виступає з доповідями в Канаді, США, Франції, Аргентині. Лише у 2002 р. остаточно повертається в Україну. Помер Данило Шумук 21 травня 2004 р. Похований у м. Червоноармійську на Донеччині.

Все своє життя Данило Шумук йшов шляхом пошуків істини, справедливості і боротьби за неї, і цей обов'язок виконав, незважаючи на перешкоди, неймовірні труднощі. Легенда про життя Данила Шумука, облетівши весь світ, нарешті повернулася в Україну, щоб про свого вірного сина дізнались і на рідній Землі.

Літературна творчість:

242. Шумук Д. За східним обрієм : Спомини : Документи / Д. Шумук. – Париж : Смолоскип, 1974. – 447 с.

63.3(4УКР)6
Ш 96

243. Шумук Д. Пережите і передумане : Спогади й роздуми українського дисидента-політв'язня з років блукань і боротьби під трьома окупаціями України, 1921-1981 рр. / Д. Шумук. - Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 1998. - 432 с. : іл.

63.3(4УКР)6
Ш 96

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

244. Боляновський А. Український повстанський рух і німецькі окупаційні інстанції на Волині на початку 1944 року: між протистоянням і нейтралітетом [Електронний ресурс] / А. Боляновський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2014. - Вип. 24. - С. 181-210. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uks_2014_24_16.pdf . – 8.12.15. – Назва з екрану. – За спогадами Д. Шумука.

245. Засудження Данила Шумука // Сучасність. – 1972. – № 11. – С. 123.

246. Заява Дмитра Шумука // Вільна Україна. – 1987. – Чис. 51/52. – С. 3, 15.

247. Інтерв'ю з Данилом Шумуком // Вільна Україна. – 1987. – 5 лип. – С. 1.

248. Козак С. Літературний рух української еміграції (на прикладі часопису "Українські вісті" (1945–2000) / С. Козак // Вісник Книжк. палати. – 2014. – № 7. – С. 1–3. – Д. Шумук – письменник-шістдесятник, літератор-дисидент.

249. Р. О. Товариство “Волинь” гостить свого земляка Данила Шумука / О. Р. // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Подворняк. – Вінніпег, 1988. – Чис. 15. – С. 180–184.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

250. Сорока Ю. Діяльність дисидентів Волині в контексті функціонування опозиційного руху в УРСР (1960–1970-ті рр.) [Електронний ресурс] / Ю. Сорока, С. Шкабко // Гілея : зб. наук. пр. / Укр. акад. наук, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. - № 74. - С. 67-69. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/gileya_2013_74_24.pdf . – 08.12.15. – Назва з екрану.

251. Шумук Данило [Електронний ресурс] // Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалової. - Донецьк, 2012. – С. 470. – Режим доступу : http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf . – 29.12.15. – Назва з екрану.

252. Шумук Данило // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наук. т-во ім. Шевченка у Львові, Фонд духовного відродж. ім. митрополита А. Шептицького ; голов. ред. В. Кубійович. - Перевид. в Україні, репринт. відтворення вид. 1955-1984 р. - Львів, 2000. – Т. 10. – С. 3906–3907.

92.0(4УКР)

Е 64

253. Дмитро Шумук у Філадельфії // Вільна Україна. – 1987. – Чис. 47/48. – С. 2.

254. Яворський С. Данило Шумук на волі / С. Яворський // Вільна Україна. – 1987. – 19–26 лип. – С. 7.

Степан Ярмусь

(1925–2015)

Донедавна ім'я Степана Ярмуся більше було відоме за кордоном. Тепер цього канадського українця більше знають і шанують на землі його предків – в Україні. Знають не лише як релігійного, просвітнього, наукового та громадського діяча, а й як журналіста, редактора, видавця.

Степан Ярмусь – український священник Православної Церкви в Канаді, відомий богослов, особистий секретар митрополита Івана Огієнка, великий патріот України, почесний науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України, почесний професор Київської Православної Богословської Академії Київського Патріархату і кафедри філософії Східноєвропейського університету ім. Лесі Українки.

Народився Степан Ярмусь 25 травня 1925 року в селі Лідихів, що біля Почаєва на Волині. У дитячому віці був вивезений на примусові роботи до Німеччини, служив добровольцем у I дивізії Української національної армії, потім потрапив в англійський полон, а з 1947 року оселився у Великобританії. У Лондоні в 1956 р. закінчив пастирські курси і був рукоположений митрополитом Никанором Абрамовичем у сан священника.

У вересні 1960 р. отець став стипендіатом Української Православної Церкви

Канади і поступив на богословські студії в Колегії св. Андрея у Вінніпезі. Чотирирічну програму навчання на них він закінчив за два роки. З листопада 1962 року отець Степан Ярмусь з благословення митрополита Іларіона (Огієнка) став працювати в Канцелярії Консисторії Української Православної Церкви. Влітку 1969 року отця було призначено на посаду головного редактора «Вісника УПЦК» й церковного календаря "Рідна Нива".

Від 1975 до 1985 року д-р Степан Ярмусь був професором Колегії Св. Андрея. 1981 року на основі пророблених курсів, семінарної праці та написання дисертації на тему "Людина й душпастирство в богословському вишколі Православної Церкви" одержав диплом доктора душпастирства. Пізніше за дисертацію на тему: "Миряни у звершенні Божественної Літургії" він одержав диплом доктора богословських наук.

У 1985 року Церковним Собором його обрано на адміністративну посаду Голови Президії Консисторії Української Православної Церкви Канади.

Помер отець Степан Ярмусь у 2015 р., на 90-му році життя.

Степан Ярмусь є автором біля 50 праць на теми богослов'я, душпастирства, геронтології, духовості, богочитання та філософії, а також автором та редактором біля 10 підручників, співредактором видань УВАН.

Після здобуття Україною незалежності о. Ярмусь неодноразово приїздив на Батьківщину, виступав з лекціями, друкувався в українських виданнях, переймався проблемами українського православ'я, став прихильником Київського Патріархату. Відзначений державними і церковними нагородами.

Літературна творчість:

255. Ярмусь С. О. В країні моїх батьків : Рефлесії з відвідин України (травень-червень 1991) / С. О. Ярмусь ; Ін-т дослідів Волині. - Вінніпег : [б. в.], 1991. - 176 с. : іл.

66.3(4УКР)

Я 75

256. Ярмусь С. Вибране із статей, проповідей і доповідей Протопресвітера С. Ярмуся / С. Ярмусь. - Вінніпег : т-во "Волинь", 1991. - 412 с. : іл. - (Ін-т досдів Волині ; ч. 66).

86.372(4УКР)

Я 75

257. Ярмусь С. Вояцький Великдень 1945 року / С. Ярмусь, Д. Мамчур // Вісті комбата. – 1997. – Ч. 2. – С. 103–108.

258. Ярмусь С. Враження з відвідин Православного Сходу : на основі денних записів / С. Ярмусь, протопресвітер. - Вінніпег : Голов. Ювіл. Ком. Укр. Православної церкви в Канаді, 1989. - 152 с. : іл.

86.37(4УКР)

Я 75

259. Ярмусь С. До генезису літургічних реформ Петра Могили / С. Ярмусь // Волинська єпархія минуле і сьогодення (992-2012 рр.) : зб матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 1020-річчю Волин. єпархії / Укр. Православ. Церква, Київ. патріархат, Волин. православ. богослов. акад. - Луцьк, 2012. - С. 61-71. - Бібліогр.: с.

70-71.

86.372(4УКР-4ВОЛ)

В 67

260. Ярмусь С. До проблеми творіння й умирання / С. Ярмусь // Віра й культура. – 1983. – № 5. – С. 67–88.

261. Ярмусь С. Досвід змагань і вояцької хоробрости українців / С. Ярмусь // Вісті комбата. – 2001. – № 4. – С. 65–73.

262. Ярмусь С. О. Духовність українського народу / С. О. Ярмусь. - Вінніпег : Волинь, 1983. - 228 с.

87.215

Я 75

263. Ярмусь С. Духовність українського народу за нових часів / С. Ярмусь // Джерела. - 2000. - № 1. - С. 86-92.

264. Ярмусь С. Збройні сили і феномен воєнного капеланства / С. Ярмусь // Вісті комбатанта. - 2008. - № 2. - С. 39-46 ; № 3. – С. 46–50.

265. Ярмусь С. Коротко про мої відвідини України / С. Ярмусь // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; ред. П. Данилюк. – Вінніпег, 1992. – Чис. 17/18. – 129–130.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

266. Ярмусь С. Людина і Богопочитання / С. Ярмусь // Віра й культура. – 1985–1989. – № 7. – С. 63–73.

267. Ярмусь С. Дмитро Мамчук і я – друзі 70 років! : Спогади й роздуми збуджені його упокоєнням / С. Ярмусь // Вісті комбата. – 2004. – № 3. – С. 70–73.

268. Ярмусь С. Митрополит Іларіон – промотор євхаристійної свідомості / С. Ярмусь // Рідна нива. 1993. : український православний календар-альманах / відп. ред. С. Ярмусь. – Вінніпег, [б.р.]. – С. 167–171.

92

Р 49

269. Ярмусь С. Петро Могила, як виразник принципів християнського душпастирства / С. Ярмусь // Віра й культура. – 1990–1994. – № 8. – С. 55–72.

270. Ярмусь, С. Моє турботливе слово до тих, що люблять Україну всім серцем = My troublesome word / С. Ярмусь. - Вінніпег ; Луцьк : [б. в.], 2011. - 16 с. - Книга-перевертень. - Укр., англ.

86.372(4УКР)

Я 75

271. Ярмусь С. Юрій Олексійович Мулик-Луцик відійшов у вічність / С. Ярмусь // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; ред. П. Данилюк. – Вінніпег, 1992. – Чис. 17/18. – С. 158–162.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

272. Ярмусь С. Організм родини і його значення в розвитку людини / С. Ярмусь // Джерела. - 2004. - № 4. - С. 86-89.

273. Ярмусь С. Пересопницьке євангеліє в історії української церкви й українського народу / С. Ярмусь // Вісті комбата. - 2011. - № 3. - С. 28-30.

274. Ярмусь С. «Помаранчева революція» – подія виняткова / С. Ярмусь // Вісті комбата. – 2005. – № 2. – С. 78–82.

275. Ярмусь С. Поняття про Смерть і відношення до неї / С. Ярмусь // Віра й культура. – 1984. – № 6. – С. 31–54.

276. Ярмусь С. О. Православне Богопочитання як досвід віри : попул. посіб. для вірних / С. О. Ярмусь. - Київ ; Вінніпег : Наша культура і наука, 2005. - 104 с.

86.372

Я 75

277. Ярмусь С. О. Про сили зла, проти яких нам судилося поставити спротив, бо знати їх і не противитися їм дорівнювало б злочину проти людства / С. О. Ярмусь ; пер. з англ. М. Корчевич. - Луцьк : Волин. обл. друк., 2012. - 84 с. : іл.

63.3(4УКР)6

Я 75

278. Ярмусь С. Проблема дефініції основної сутності Православ'я / С. Ярмусь // Віра й культура. – 1975. – № 2. – С. 6–17.

279. Ярмусь С. Роль Пересопницького Євангелія в історії Української Церкви й українського народу / С. Ярмусь // Пересопницьке Євангеліє в історії Української Православної Церкви і українського народу (до 450-річчя духовно-національної святині) : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 450-річчю Пересопницького Євангелія / Укр. правосл. церква Київ. патріархат, Волин. духов. семінарія ; [за сприяння В. Є. Рожка]. - Луцьк, 2011. - С. 15-23.

86.372(4УКР-4ВОЛ)

П 27

280. Ярмусь С. О. "Та не однаково мені..." : Україна очима канадського українця / С. О. Ярмусь. - Київ ; Вінніпег : [б. в.], 2001. - 112 с. : іл.

66.3(4УКР)

Я 75

281. Ярмусь С. У Константинополі, вдруге / С. Ярмусь // Рідна нива. 1990. : український православний календар-альманах / відп. ред. С. Ярмусь. – Вінніпег, [б.р.]. – С. 100–119.

92

Р 49

282. Ярмусь С. Українська Православна Церква в ХХ столітті і спроби зближення її з вселенською патріархією / С. Ярмусь // Відродження Української Православної Церкви в ХХ ст. : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої 90-річчю першого та 70-річчю другого відродження Укр. Православ. Церкви / Укр. Православ. Церква, Київ. патріархат, Волин. православ. богослов. акад. - Луцьк, 2011. - С. 19-28.

86.372(4УКР)

В 42

283. Ярмусь С. Українська православна церква в Канаді / С. Ярмусь // Календар-альманах «Нового шляху». 1992 / за ред. П. Дорожинського. – Торонто, 1992. – С. 65–67.

92

284. Ярмусь С. Феномен зарубіжного мислителя Юрія Мулика-Луцика повернути в інтелектуальні простори України! / С. Ярмусь // Ідея Помісної Православної Церкви в Україні у ХХ ст.: історичний, канонічний і богословський аспект : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 90-річчю першого та 70-річчю другого відродження Укр. Автокефал. Православ. Церкви / Укр. Православ. Церква Київ. патріархат, Рівнен. духов. семінарія. - Луцьк, 2011. - С. 32-37.

86.372(4УКР)

I-29

Рецензії. Критичні замітки. Огляди:

285. Новий голова Президії Консистоії УПЦ в Канаді : [Степан Ярмусь] // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Подворняк. – Вінніпег, 1988. – Чис. 15. – С. 177–180.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

286. [Рецензія] // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; ред. П. Данилюк. – Вінніпег, 1992. – Чис. 17/18. – С. 195–196. – Рец. на кн.: Вибране із статей, проповідей і доповідей / С. Ярмусь. – Віппіпег : ІДВ, 1991. – 412 с.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

287. Рожко В. Про брошуру С. Ярмуся / В. Рожко // Вісті комбата. – 2012. – № 1. – С. 93.

288. Рожко В. У далекій Канаді писав літопис Волині / В. Рожко // Волинь. – 2015. – 28 квіт.

289. Тарнавецька І. До голістичного розуміння і трактування людини : [про С. Ярмуся] / І. Тарнавецька // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. Ю. Мулик-Луцик. - Вінніпег 1982. – Чис. 13/14. – С. 129–132.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

290. Д-р о. Степан Ярмусь // Літопис Волині : наук.-попул. зб. волинознавства / Ін-т Дослідів Волині ; голов. ред. М. Подворняк. – Вінніпег, 1988. – Чис. 15. – С. 178.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

Л 64

291. Ярмусь Степан // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наук. т-во ім. Шевченка у Львові, Фонд духовного відродж. ім. митрополита А. Шептицького ; голов. ред. В. Кубійович. - Перевид. в Україні, репринт. відтворення вид. 1955-1984 р. - Львів, 2000. – Т. 10. – С. 3986.

92.0(4УКР)

Е 64

Волинські письменники в діаспорі. Ч. 2 [Електронний ресурс] : рекомендац. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2015. – 291 назва. – (Літературна Волинь ; вип. 6).

Подано бібліографічні матеріали про життєписи волинських письменників в діаспорі, їхню літературну, суспільно-громадську та культурно-просвітницьку діяльність.

Адресовано науковцям, студентам, усім, хто цікавиться літературною діаспорою Волині.

ББК 83.3(4УКР-4ВОЛ)я1